నా పెళ్ళి

“రోషిని — మధుమూర్తి”

'లేవండమ్మా అమ్మాయిగారూ! లేవండి అమ్మగారు కేకలేస్తున్నారు ఈ ఒక్కరోజు కాస్తంత పెందరాళే లేవమని' ఊహు లేపి లేపి విసుగెత్తి ఆఖరున చల్లటి నీళ్ళు చల్లో, పైమీద దుప్పటిలాగో చేస్తేనే కాని మెలుకువరాని నాకు మృదువైన మాటలతో మెలుకువ వస్తుందా సుబ్బి మళ్ళా ఆరంభించింది లేపటం. 'లేవండమ్మా అప్పుడే కాఫీ తయారయింది. చల్లారిపోతోంది కూడా' ఈ మాటలు వినిపిస్తున్నాయి నాకు కాని లేవడానికింకా పూర్తిగా ఇష్టం లేదు. 'ఊరుకెళ్తారంటమ్మా ఇవ్వాళ త్వరగా లేచి తయారవండి' అంది. నాకు ఊరు కెళ్ళటం అంటే మహా సరదా 'ఆ' అంటూ ఎగిరి గంతేసి లేచి కూర్చున్నా 'ఏ వూరే' అని ఆతృతగా అడుగుతే 'ఆ సంగతులన్నీ అమ్మగారు చెప్తారు. త్వరగా లేవండి' అంది.

ఆ రోజు ఇంట్లో చాలా సందడిగా ఉంది. ఆరు గంటలు కాకుండానే అందరూ లేచారు పాలి కాపు రాముడు, పని మనిషి సుబ్బి తొందరగా పనులు చేస్తున్నారు అమ్మ హడావుడిగా నౌకర్లకు, వంటవానికి పనులు చెప్తోంది మా నాన్నగారు పోయినప్పటినుండీ మా అమ్మే యింటి పనులు, పొలం పనులు కూడా చూసుకుంటోంది. 'రాముడూ పొలంలోకి వెళ్ళి ఎడ్లను తీసుకొచ్చి దానా పెట్టి, గూడు బళ్ళు రెండు, గరిసె బళ్ళు రెండు త్వరగా తీసుకొనిరా” పది గంటలకల్లా యిక్కడనుంచి బయలు దేరాలి' 'ఏమండీ సూరమ్మగారూ అమ్మాయి లేచినట్లుంది. కాస్త కాఫీ, టిఫిన్ ఇవ్వండి' 'సుబ్బీ! నువ్వు త్వరగా పరుపుచుట్ట ఎత్తి హోల్డాలులో సర్దు' అని ఒకటి తరువాత ఒకటి పనులు అందరికీ పురమాయిస్తోంది.

ఊరుకెళ్లటం అంటే నాకుండే సరదా ఎవ్వరికీ లేదని చెప్పవచ్చు. త్వరత్వరగా ముఖం కడుక్కొని, కాఫీ, టిఫిన్ తీసుకొని అమ్మ దగ్గరకు పరుగెత్తాను వివరంగా ప్రయాణం సంగతేమిటో కనుక్కుందామని. అమ్మ పెద్దగదిలో ఇనప్పెట్టెలో నుండి వెండిసామానులు తీస్తూంది. 'అమ్మా! అమ్మా! ఏ వూరే ఇవ్వాళ వెళ్తామట చెప్పవూ' 'చెప్తానుండు' అని ఇనప్పెట్టెకు తాళం వేస్తూ అంది. తరువాత “కాంతం ఇవాళ పదిగంటలకల్లా బయలుదేరి బెజవాడ వెళ్తాము. అక్కడికి పోయేప్పటికి సాయంత్రం ఆరుగంటలు కావచ్చు. అక్కడికే అక్కయ్య, బావ, చిట్టితల్లి, చిన్నాన్నగార్లు అందరూ వస్తారు 'ఎందుకమ్మా! ఏమైనా పండుగా' 'ఆ రేపు ఈ పాటికల్లా పెద్ద పండుగ. ఎంత సందడిగా, సరదాగా ఉంటుం దనుకొన్నావ్. నీకు జ్ఞాపకముందా మూడేళ్ళక్రితం అక్కయ్య పెళ్లిలో ఎంత సరదాగా ఉందో అట్లానే ఉంటుంది రేపుకూడా.' 'అయితే నాకూ సరదాయేనే అమ్మా' 'అన్నట్లు మరిచిపోయాను.' అంటూ అమ్మ నగలపెట్టె తలుపు తెరిచి, తన చిన్నప్పటి సరుకులు, కాసుల పేరు, దొరుగల్లీ, పాపిడిపింద్రీలు ఒక్కొక్కటి పైనపెట్టి 'కాంతం! స్నానంచేసి వచ్చి క్రొత్త పట్టు పరికిణీ, జాకెట్టు తొడుక్కో. ఇవన్నీ పెట్టుకో' నువ్వు రోజూలా అల్లరి చేస్తే మరి ఊరికి తీసుకెళ్ళను. బుద్ధిగా గదులోనే కూర్చోవాలి నీకేం కావలసినా ఇక్కడే ఉంటుంది. కోటమ్మ నడుగు' అని చెప్పి వెళ్ళింది. ముస్తాబు నిమిషంలో పూర్తి చేసుకొని, అమ్మ ఊరికి తీసుకొని వెళ్ళదేమోనన్న భయంతో గదులోకివచ్చి కూర్చున్నా. సుబ్బి కూతురు పన్నెండేళ్ళది. నాకంటె మూడేళ్ళు పెద్ద నా మీద దానికెంతో ప్రేమ. ఎప్పుడూ నాతోనే తిరుగుతూ, నే చెప్పినట్లూ వింటూ ఉంటుంది నాకు ఉబుసుపోడానికి మంచి మంచి కబుర్లు చెప్తూ వుంటుంది. బటానీ గింజలు నోట్లో వేసుకుంటూ, కూనిరాగంతీస్తూ కూర్చుంది. గుమ్మంలో కోటి అమ్మ ఇందాక చెప్పినవన్నీ విన్నప్పటినుంచీ నా కొక చిన్న సందేహం వచ్చింది రేపు పండగ అయితే అక్కయ్య వాళ్ళు ఇక్కడికే వచ్చివుండేవాళ్ళు. మనం బెజవాడ వెళ్ళటం ఎందుకో తెల్సుకోవాలనిపించింది. కోటమ్మను పిలిచి అడిగాను. అది జవాబు చెప్పకపోవడం సరికదా ఒకటే నవ్వు. పది నిమిషాలపాటు ఆగకుండా నవ్వింది నాకెందుకో అర్థం కాలేదు. చివరికి కోపం వచ్చి 'ఏయ్! ఎందుకట్లా నవ్వుతావ్ పిచ్చి ఎత్తినదానికి మల్లే. నేను అడిగిన దానికి సమాధానం చెప్తే చెప్పు. లేకపోతే ఇక్కడినుండి పో అన్నా. అంతటితో ఆగి 'అమ్మో పిచ్చితల్లీ రేపు మీకు పెళ్ళండీ పెళ్ళి,' అంది. 'ఛీ! నువ్వు మరీను. ఇక్కడుండకు పో' అన్నా ఈ మాటు మరింత కోపం-ఒక మూల సిగ్గుతో. కోటి నవ్వుకుంటూ వాల్లోకి పోయింది.

తలుపుగడియ గబుక్కుని వేసి లోపల కూర్చున్నా. అబ్బా పెళ్లిట పెళ్లి నాకెందుకో చాలా సిగ్గుగా ఉంది తలుచుకుంటే. కాని ఎంత సరదాగా ఉంటుందో పెళ్లిలో.

నారసింహలేహ్యము

బంగారు చేర్పబడినది. మేహము, నికొక్క, నిస్సత్తువ శుక్లనష్టమును హరించి బలమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము—

20 తు॥ డబ్బి రు. 3-4-0 పోస్టేజి 12 అ.

పి. సి. ఏ. &కంపెని. “ఆయుర్వేదసమాజం”

పెరిదేపి-నెల్లూరు జిల్లా.

నాకు మూడేళ్ల క్రితం జరిగిన మా అక్కయ్య పెళ్లి బాగా జ్ఞాపకంలేదు కాని, మొన్న మా వీధిలోనే కరణంగారమ్మాయి జానకి పెళ్ళయింది. ఆ ఆడపెళ్లివారికి మేమేదో వరసని చుట్టాలవుతామని, వాళ్లు పిలిస్తే, పెళ్లి అన్నిరోజులు అక్కడే ఉండి అన్నీ చూచాను. అప్పుడు మా అమ్మ నాకెప్పుడు పెళ్లి చేస్తుందో అనుపించింది. కాని నాకిప్పుడు ఎంతో సిగ్గుగా ఉంది.

పెళ్ళినాడు మా అమ్మ మంచి చీర కడుతుంది. అమ్మనడిగి నగలన్నీ నేనే పెట్టుకుంటాను పండక్కి అక్కయ్య వచ్చినప్పుడు తనే పెట్టుకునేది అమ్మ నగలన్నీ. ఇప్పుడు నేను ఒక్కటైనా ఇవ్వను. అన్నీ నాకే పెడ్తుంది అమ్మ. అన్నట్లు జానకి చెల్లెలు సుగుణకూడా వస్తుందిట. నగలన్నీ పెట్టుకొని వెళ్లి తను ఏడ్చేటట్లు చేస్తా. లేకపోతే మొన్న వాళ్ళ నాన్నగారు మద్రాసునుండి తెచ్చిన నెక్లెస్ పెట్టుకొని చూపించటానికే అరిగిపోయింది. గొప్ప మరీను. నా కొరుగల్లీముందర సుగుణ నెక్లెస్ ఏమూల.

పెళ్ళినే కాబోలు. అమ్మ నిన్నటి నుండీ సూరమ్మగారే కాకుండా మరిద్దరు వంటవాళ్ళను పెట్టించి లడ్డూలు, మినపసున్ని, జిలేబి చేయిస్తోంది. నాకు జిలేబీ అంటే ఎంత ఇష్టమో అమ్మనడిగి పెద్ద లడ్డూలు ఎంచి నాక్కావలసినన్ని తింటాను. రేపు రూతమ్మట్లు ప్రసాద్, క్రిష్ణ, నామాట వింటారు వేరుసెనగకాయలు తెచ్చిపెట్టమంటే నువ్వే తెచ్చుకో అనేవారు. ఇప్పుడు వాళ్ళనే తెచ్చిపెట్టమంటాను నామాట విని చక్కగా తెచ్చిపెడతారు.

బాజా వాళ్లు ఇంకా రాలేదేమో! జానకి పెళ్ళిలో ముందు రోజు కూడా వాయించారు. బేన్డ్ మేళం కన్న సన్నాయి ఎంత బావుంటుందో! మా వూళ్ళో మంగలి చంద్రయ్య ఎంతో బాగా వాయిస్తాడు. ఎప్పుడూ 'కాంతమ్మగారికి పెళ్ళయితే ఊరికే వచ్చి వాయిస్తానమ్మా కడుపునిండా కమ్మని భోజనం పెడితే సాలు,' అంటూ వుండేవాడు వాణ్ని వచ్చి వాయించమని తప్పకుండా చెప్పాలి పల్లకీలోనో, కారులోనో హాయిగా ఊరేగవచ్చు కారే బావుంటుంది కదూ. గాస్ లైట్లు ఎన్నో పెడతారు. నాకు బలే సంతోషం అట్లా ఊరేగటమంటే అన్ని వీధులూ చూడవచ్చు. మావూరు కన్న బెజవాడ ఎంతో పెద్ద ఊరు. అందుకు చాలా సేపు ఊరేగవచ్చు. రాత్రి ఊరేగిస్తారు కాబోలు. నాకు లైటంటే చాలా సరదా అయినా నిద్ర మేల్కొని ఎవరుంటారబ్బా తెల్లవార్లూను. ప్రొద్దున ఊరేగించకూడదూ మరీను. ఏటన్నిటి మాటకేంగాని జానకి పెళ్ళిలో తన ప్రక్కనే కూర్చుని ఉన్నాడేం ఆ అబ్బాయి పెండ్లికొడుకు. అట్లా ఇక్కడ కూడా ఉంటాడు కాబోలు. అట్లా కూడా కూడా తిరుగుతో ఉంటే సిగ్గుగా ఉండదూ! పైగా నాచీరతో, తనకండువా ముడి వేస్తారుట. అదేమిటి. ఆ అబ్బాయి ఆడపిల్లలాగా కాటుక బొట్టు పెట్టుకుంటాడు. ఇంకా గాజులు కూడా వేసుకోవలసింది. మరేం! ఆ అబ్బాయికి, నాకు ఒక కంచంలో అన్నం పెడితే మాత్రం నేను వచ్చినా తినను. అతని ఎంగిలి నేనెందుకు తింటాను? నాకు వేరే కంచం వెయ్యమంటాను. లేక

పోలేనాక్కావలసినన్ని లడ్డూలు తినటానికి వీలుండదు. పోనీలేకపుడొక్క రోజేగా ఆ అబ్బాయి అట్లా నా వెంటే ఉండేది, నాకు పెళ్ళి కొడుకు పక్కన గానే వాళ్ళమ్మతో వెళ్ళిపోయాడు ఈ అబ్బాయి కూడా వెళ్ళిపోతాడుకే ఎన్నాళ్ళేం మా యింట్లో ఉండటం

'అమ్మాయీ! కాంతం! పావుగంట నుంచీ తలుపు కొడుతూ వుంటే వినుపించదుటే అలార్రాలో వున్న గాజు గ్లాసు కోసం వచ్చి, ఎంత సేపట్నుంచో పిలుస్తున్నా అదేం నిద్దరో. ఇప్పుడు లేచి అప్పుడే పడుకున్నావా' అని అమ్మ గొంతు వినిపించింది. తలుపు తీయలేను సిగ్గు తియ్యననటానికి అమ్మ కోప్పడుతుందేమోనని భయం మెల్లగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ పోయి తలుపు తెరిచాను. తల వంచుకొని వారకి నిలబడిన నన్ను చూచి 'ఏంచేస్తున్నావమ్మా ఇందాకటునుంచి' అంది 'ఏంలేదు ఊరికే పడుకున్నా,' అన్నా ఇక ఏంచెప్పాలో తెలియక నేను ఆలోచిస్తున్న విషయాలన్నీ మా అమ్మ గుర్తించినట్లు, చిన్న నవ్వు నవ్వుకుంటూ 'పడుకుంటే సరేగాని తలుపు మాత్రం గడియవేసుకోకు' అంటూ వెళ్లిపోయింది

బళ్లు సిద్ధమయాయి బళ్ళలో సామానంతా పెడుతున్నారు సుబ్బీ! రాముడూ! కోటేను. మేము గూడుబళ్ళలో ఎక్కి కూర్చున్నాం భోజనాలు, పనులూ అన్నీ ముగించుకొని గడియారం టంగున పది కొట్టింది 'జయం. తోలండి' అని అమ్మ అంటూ ఉండగా మా ప్రక్కయింటి రాముం 'అచ్ఛి' అని తుమ్మాడు. మా అమ్మ అప్రయత్నంగా 'అవునండి' అంది. కాని రాముం తల్లివచ్చి 'ఫరవాలేదు. మా వాడికి జలుబు చేసింది. కొంత తుమ్ములు. ఖాతరు చెయ్యనవసరం లేద'ని సమర్థించింది అయిదు నిమిషాలపాటు ఎందుకైనా మంచిదని బళ్లు ఆపి, కదిపారు.

మా వూరు దాటే వరకూ చూస్తూ కూర్చున్నా బండిలో. మా పొలాలు దాటాయి బళ్ళు అడ్డత్రోవని వెళ్తే దగ్గిరని అటు పోనిచ్చారు. మా అమ్మ చిన్నతనంలోనో, మా అమ్మమ్మ చిన్నతనంలోనో ఆ రోడ్డుమీద దొంగలుండేవారని చెప్పుకునేవారట. మా అమ్మ చెప్పింది నాకు అప్పటినుంచీ నాకారోడ్డు చూస్తేనే భయం రోడ్డు దాటే వరకూ కళ్ళు గట్టిగా మూసుకొని అమ్మ వళ్ళో తల పెట్టుకొని పడుక్కున్నా 'కొంచెం దూరం పోయాక లేపు' అని అమ్మతో చెప్పాను నాకు బాగా నిద్రపట్టింది అమ్మ లేపలేదో నేను లేపినా లేవలేదో బెజవాడలో మేం దిగటానికి ఏర్పాటు చేసిన బంగళా వచ్చిన వరకూ నిద్రపోయాను పెండ్లి చేయటానికని పెద్ద బంగళా తీసుకున్నారు ఇక్కడకు చాలామంది చుట్టాలు వచ్చారు అవతల వీధిలో మరో పెద్ద బంగళా విడిది ఇచ్చారట వియ్యాలవారు పట్నంనుంచి వచ్చారని అమ్మ నా పెళ్ళి అంతా పట్నవాసపు పద్ధతులతో చెయ్యాలనుకుంటోందిట.

ఉదయం తొమ్మిది గంటల పదిహేను నిమిషాలకు పెండ్లి ముహూర్తం అప్పుడే ఆరున్నరయింది నన్ను పెండ్లికూతురిని చేశారు పేరంటాళ్ళంతా కలిసి. 'ముహూర్తం సమీపిస్తోంది త్వరపడండి' అని మా పురోహితుడు కేకలు పెడుతున్నాడు. మంగళస్నానం చేయించటానికని నన్ను తీసుకెళ్ళారు. హారతు లివ్వంగానే పైవాళ్ళంతా వెళ్ళిపోయారు. నేను ఎక్కువ మారాం చేయటం వలన అమ్మకూడా పులుసుపోసి వెళ్ళిపోయింది. కోటినిస్నానం గది బయట నిలబడి ఉండమని చెప్పాను. పావు గంట తరువాత బయటకొచ్చి చూసేటప్పటికి నాకాశ్చర్యం వేసింది మహా సందడిగా ఉన్న ఇల్లంతా నిశ్శబ్దంగా ఉంది ఇంట్లో ఒక్క పుర్వే కనుపించరే అరే! ఏమిటి వీళ్ళంతా ఎక్కడకు పోయారు ముందర వరండాలో మామయ్య, చిన్నాన్న ఉండాలి ఏరీ లేరే. అమ్మ వాళ్లు ఏరి! ఏగదులోనూ కనుపించదేమిటి కోటి ఎక్కడకు పోయింది. నన్నొంటిగా ఉంచేసి వీళ్ళంతా ఎక్కడకు పోయినట్టు.

దక్షిణంవైపున్న గదివేపు పరుగెత్తాను. అమ్మ దిగులుగా కూర్చుని ఉంది. చుట్టూ వున్న వాళ్ళంతా ఆమెను ఓదారుస్తున్నారు నాకేం బోధపడలేదు భయమేసి వీధి వేపు పరుగెత్తాను. కోటి వీధిలోంచి వస్తూవుండడం చూచాను. అదికూడా విచారంగా ఉన్నట్లుంది. 'కోటీ త్వరగా రా ఇటు ఏమిటి ఇదంతా' కోటి నాకు సమీపంగా వచ్చింది 'చెప్పవే అమ్మ ఎందుకు ఏడుస్తోంది ఇల్లంతా ఇట్లా మారిపోయిందేం-ఎవరికైనా జబ్బుగా ఉందని తెలిసిందా' అంటూ ఆతృతగా అడిగాను. కోటి ముఖం చిన్నబుచ్చుకొని, చెప్పలేక చెప్పలేక 'ఎవ్వరికీ జబ్బు కాదమ్మా. పెండ్లికొడుకుగారు పోయారుటమ్మా' అంది. 'ఆ ఎట్లా' అన్నా కళ్ళనండి గిఱ్ఱున నీరు తిరిగింది. కోటి సమాధానం చెప్తోంది మెల్లగా నడిచే నా వెనక్కాలే వస్తూ. "ప్రొద్దున్నట బాబుగారున్నూ, వాళ్ళ నాన్నగారున్ను కారుమీద అట్లా రోడ్డుమీదకు వెళ్లారంటమ్మా. ఇంతట్లోకి మిలిటరీ లారీ అంట. జోరుగావచ్చి మన కారుని గుద్దేసిందట." బాబుగారికి చాలా దెబ్బలు తగిలిపోయారుట." నెమ్మదిగా, భారంగా అడుగులు వేసుకుంటూ వెళ్లి నాగదిలో మన్న కిటికీచువ్వలు పట్టుకొని, అర్థం కాని బెంగతో, జాలిగా ఆకాశంవేపు చూస్తూ నిలబడిపోయాను. ★

ప్రపంచ ప్రఖ్యాత మద్రాసు నశ్యం

★ నాణ్యతయే దానిఘనత ★

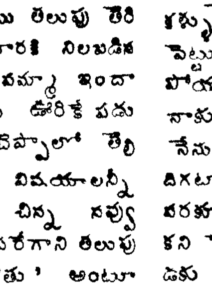

★ ఒకసారి కొంటే తిరిగి వదలిపెట్టరు ★

నశ్యములలో ఉత్తమమైనది పట్నం నశ్యమే. కాని అత్యుత్తమమైనది, అందరూ కోరునది, కారం, నాణ్యత, సువాసన గలది అప్పాదురై నశ్యమే

అ. అప్పాదురై ముదలియార్ & సన్స్

55, ఆచారప్పన్ వీధి, పోస్టుబాక్సు నెం 189, మద్రాసు-1